PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

USTALEŃ PLANU OGÓLNEGO MIASTA I GMINY OPATÓW

AUTOR:

mgr inż. arch. SŁAWOMIR PŁUCIENNIK

3 października 2025 r.

Spis treści

1. WPROWADZENIE 3

a. Przedmiot, zakres i cele prognozy oddziaływania na środowisko 3
b. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy oraz jej powiązaniach z innymi dokumentami 4
c. Udział społeczeństwa w opracowaniu prognozy oddziaływania na środowisko 4

2. ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA, W TYM NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM 5

3. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH 23

4. ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU 24

5. PRZEDSTAWIENIE USTALEŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU OGÓLNEGO GMINY, W TYM ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH 28

a. Informacje o głównych celach, zawartości planu ogólnego gminy oraz powiązaniach z innymi dokumentami 28
b. Projektowane zagospodarowanie terenów 29
c. Zgodność z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska i ochrony przyrody 30
d. Ochrona różnorodności biologicznej 30
e. Projektowane zagospodarowanie wynikające z potrzeb ochrony zabytków środowiska kulturowego 31
f. Adaptacja do zmian klimatu 31

6. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA 33

a. Źródła przewidywanego oddziaływania na środowisko 33
b. Przewidywane oddziaływanie 33

7. WPŁYW USTALEŃ PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO 35

a. Powierzchnia ziemi, gleby 35
b. Wody powierzchniowe i podziemne 35
c. Powietrze 35
d. Krajobraz 36
e. Zwierzęta i rośliny 36
f. Klimat 37
g. Zasoby naturalne 38
h. Klimat akustyczny 39
i. Pole elektromagnetyczne 39
j. Oddziaływanie na ludzi 41

k. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii 41
l. Środowisko kulturowe 41
8. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU 42
9. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU 42
10. TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY, JAKIE NAPOTKANO OPRACOWUJĄC RAPORT. 43
11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO. 43
12. POTENCJALNE ZMIANY W ŚRODOWISKU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU 43
13. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA..... 44
14. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM..... 45

1. WPROWADZENIE

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń planu ogólnego gminy wynika z art. 3 ust. 1 pkt. 14, art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1881, 1940).

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, niniejsze opracowanie sporządzone jest w ramach procedury przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, która w systemie polskiego prawa jest jednym z podstawowych elementów oceny potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego zagospodarowania terenu.

a. Przedmiot, zakres i cele prognozy oddziaływania na środowisko

Przedmiotem planu ogólnego gminy jest obszar gminy miejsko-wiejskiej Opatów.

Podstawą formalną do opracowania przedmiotowego planu ogólnego gminy jest Uchwała Nr VI/39/2024 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 18 września 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania planu ogólnego miasta i gminy Opatów.

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko przyrodnicze ustaleń planu ogólnego gminy. Jej zakres jest zgodny z art. 51 oraz art. 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Głównym celem niniejszego opracowania – prognozy – jest wstępne określenie wpływu i zakresu potencjalnych zmian w środowisku i warunkach życia mieszkańców, wywołanych realizacją ustaleń projektowanego dokumentu, dokonanie oceny czy jego zapisy nie naruszą idei zrównoważonego rozwoju zapewniających zachowanie prawidłowej gospodarki zasobami naturalnymi dla obecnych i przyszłych pokoleń oraz wskazanie metod zmniejszenia lub wykluczenia uciążliwości dla środowiska wynikających z realizacji działań zawartych w projekcie planu ogólnego gminy.

Do pozostałych celów zalicza się:

- ocenę możliwości oddziaływań transgranicznych,

- identyfikację obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko i jego elementy składowe,
- ocenę na ile zaproponowane rozwiązania pozwolą wzbogacić lub odtworzyć obniżone i zdegradowane wartości środowiska,
- ocenę możliwości pojawienia się nowych szans dla ukształtowania wyższej jakości środowiska.

b. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy oraz jej powiązaniach z innymi dokumentami

Prognozę do projektu planu ogólnego gminy wykonano w zakresie przewidzianym przepisami ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w szczególności art. 51 ust. 2 z uwzględnieniem art. 52 ust. 1 i 2 oraz po uzgodnieniu zakresu i stopnia szczegółowości prognozy przez RDOŚ i PPIS.

Przy sporządzaniu prognozy zanalizowane zostały ustalenia opracowań ekofizjograficznych. W analizach skupiono się na charakterze obszaru będącego przedmiotem oddziaływania oraz na problematyce i celach ocenianego dokumentu. Wykorzystano materiały kartograficzne, opracowania archiwalne i planistyczne z zakresu badań środowiska przyrodniczego na omawianym terenie. Zebrane w ten sposób informacje posłużyły do określenia aktualnego stanu środowiska przyrodniczego i jakości jego funkcjonowania przy obecnym zainwestowaniu oraz przedstawieniu oceny zakresu i charakteru przewidywanych zmian będących skutkiem realizacji planu ogólnego gminy. Punktem wyjścia do tego była identyfikacja czynników mających potencjalny wpływ na środowisko.

c. Udział społeczeństwa w opracowaniu prognozy oddziaływania na środowisko

Plan ogólny gminy jest dokumentem wymagającym sporządzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Elementem tej oceny jest prognoza oddziaływania na środowisko, która zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o

ocenach oddziaływania na środowisko, wymaga udziału społeczeństwa w jej sporządzaniu, dzięki czemu, osoby nie posiadające profesjonalnej wiedzy mogą aktywnie włączyć się do konsultacji projektu, który w wyniku realizacji jego potencjalnych działań i przedsięwzięć będzie oddziaływać na środowisko.

Artykuł 29 w/w ustawy podtrzymuje dotychczasową regulację prawa ochrony środowiska, przyznając prawo składania uwag i wniosków w postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa „każdemu". Środowisko przyrodnicze jest bowiem dobrem, które służy wszystkim, nie tylko społeczności lokalnej. Możliwość zapoznania się z prognozą i projektem planu ogólnego gminy może korzystnie wpłynąć na umiejętności oceny prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożeń oraz ich potencjalnej wagi.

2. ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA, W TYM NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

1. Położenie fizycznogeograficzne – jednostki

- Gmina Opatów znajduje się w makroregionie Wyżyna Kielecko-Sandomierska.
- W obrębie tej wyżyny, gmina zalicza się do mezoregionu zwanego Wyżyną Sandomierską (lub Opatowską częścią Wyżyny Sandomierskiej).
- W dolnej części dorzecza Opatówki, szczególnie w kierunku ujścia, pojawiają się elementy przejściowe w kierunku Niziny Nadwiślańskiej.
- W literaturze geograficznej Opatówka i jej zlewnia opisywane są jako część wschodniej strefy Wyżyny Sandomierskiej, z fragmentami obszarów przejściowych do niższych form.

---

2. Rzeźba terenu i wysokości

- Teren gminy ma charakter wyżynny o umiarkowanym zróżnicowaniu wysokości względnych (nie są to góry, ale delikatne wzniesienia i doliny).
- W dolinach rzecznych (zwłaszcza Opatówki) występują wcięcia, strome zbocza, co wskazuje na erozyjną działalność wód.

- Pokrywa lessowa w zlewni Opatówki jest nierównomierna; jej grubość waha się od ok. 0,5 m do 24 m w miejscach obficie pokrytych lessami, zwłaszcza w rejonach Adamowa, Karwowa, Tudorowa, Wilczyc i Opatowa.
- W dolnej części zlewni pokrywa lessowa jest płytka lub sporadyczna.

---

3. Budowa geologiczna i podłoże

- Podstawę strukturalną stanowią skały paleozoiczne (kambr, ordowik, sylur, dewon, perm) oraz mezozoiczne utwory triasu i jury – w niektórych częściach pojawiają się utwory mezozoiczne jako otoczka Gór Świętokrzyskich.
- W obrębie gminy, w rejonie Kars (nieopodal Opatowa), eksploatowane są wapienie dolnego turonu, co świadczy, że obszar obejmuje jurajskie i kredowe utwory wapienne.
- W zlewni Opatówki występują osady czwartorzędowe (lessy, piaski, gliny, mułki) układane w plejstocenie, m.in. przez procesy peryglacjalne i wodne.
- W profilu geologicznym nad Opatówką w Dwikozach wykazano utwory plejstoceńskie: piaski, głazy lessowe, osady zlodowaceń i praprądy (outwash), co świadczy o aktywności czwartorzędowej w dolinach rzecznych.

---

4. Wody powierzchniowe i zlewnia Opatówki

- Główna rzeka obecna w gminie to Opatówka – lewostronny dopływ Wisły o długości ok. 51,5 km i powierzchni zlewni ok. 281,5 km².
- Koryto Opatówki jest mocno wcięte i erodujące, o relatywnie dużym spadku podłużnym (średnio ~2 %) – co wskazuje na silną erozję.
- Zlewnia jest stosunkowo wąska (średnia szerokość ok. 10 km).
- Zalesienie terenu zlewni Opatówki jest niewielkie — stanowi zaledwie ~1% powierzchni zlewni (~3 km²). To ogranicza możliwości retencji wód — większość opadów spływa bezpośrednio, stymulując erozję.
- Działalność retencyjna (stawy, małe zbiorniki) występuje lokalnie, ale nie jest znacząca w skali całej gminy.

---

5. Klimat

- Gmina położona jest na styku dwóch dzielnic klimatycznych: radomskiej i sandomiersko-rzeszowskiej, co powoduje pewne zróżnicowanie klimatyczne w obrębie gminy.
- Średnie opady roczne dla obszaru gminy: około 565 mm (w rejonie Opatowa).
- Średnia roczna temperatura: 7,30 °C (Zdanów) do 7,40 °C (Lipowa).
- Okres bez przymrozków trwa średnio ~172 dni w roku.
- Wilgotność względna powietrza: średnio 79-81 % w ciągu roku.
- W miesiącach luty, listopad, grudzień obserwuje się największą wilgotność, najniższą – w kwietniu i maju (71-73 %).
- Zachmurzenie: średnio 6,1–6,9 (w skali 1–10) – nieco wyższe niż przeciętnie dla Polski w okresie jesienno-zimowym.

---

6. Gleby i pokrycie roślinne

- Dzięki dużemu udziałowi lessów, gleby na wielu polach są stosunkowo żyzne — sprzyjające uprawom rolniczym (zbóż, rzepaku, buraków itp.).
- Jednak grubość pokrywy lessowej jest zróżnicowana — w dolinach mniej, na wzniesieniach więcej — co wpływa na potencjał rolniczy lokalnie.
- Pokrycie leśne nie jest dominujące — lasy występują lokalnie, zwłaszcza w trudno dostępnych częściach terenu.
- W obrębie gminy występują także łąki, zarośla i pola uprawne — mozaikowy krajobraz użytkowany rolniczo.

Bioróżnorodność, świat roślin i zwierząt

Przez różnorodność biologiczną (bioróżnorodność), zgodnie z art. 2 Konwencji ONZ o różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r., należy rozumieć zróżnicowanie wszystkich żywych organizmów pochodzących m.in. z ekosystemów lądowych, morskich i innych wodnych ekosystemów oraz zespołów ekologicznych, których są one częścią. Dotyczy ona różnorodności w obrębie gatunku (różnorodność genetyczna), pomiędzy gatunkami oraz pomiędzy ekosystemami.

W Europie głównym narzędziem ochrony różnorodności biologicznej są obszary Natura 2000, ale ochrona ta realizowana jest również poprzez ochronę gatunków i siedlisk poza obszarami Natura 2000, a w Polsce również poprzez inne przestrzenne formy ochrony przyrody oraz regulacje środowiskowe.

Obszar południowej części gminy Opatów znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 421 Zbiornik Włostów.

Informacje nt. GZWP nr 421 poniżej (za: [https://mapy.geoportal.gov.pl/]).

ID
1369
NR_GZWP
421
NAZWA
Zbiornik Włostów
RANGA_ZWP
główny
POW_KM2
95
STAN_UDOKUMENTOWANIA
udokumentowany
ROK_UDOKUMENTOWANIA
2001

Dokumentacja określająca warunki hydrogeologiczne dla ustalenia strefy ochronnej GZWP-421 Włostów
ROK_REAMBULACJI
TYTUL_REAMBULACJI
STRATYGRAFIA
D2-D3
GL_OD_M
GL_DO_M
100
GL_SR_M
TYP_OSRODKA
krasowo-szczelinowy

Formy ochrony przyrody oraz ich otuliny w gminie Opatów:

a) graniczenie z Jeleniowskim Obszarem Chronionego Krajobrazu,
b) graniczenie z otuliną Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego,
c) Natura 2000 Specjalne Obszary Ochrony: Ostoja Żyznów, PLH260036,
d) pomniki przyrody: drzewa lub zespoły drzew.

Zgodnie z rozporządzeniem Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2023 r. poz. 300):

1. Obszar gminy znajduje się w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych:
    a) Nr 102 (krajowy kod jednostki to GW2000102),
    b) Nr 116 (krajowy kod jednostki to GW2000116),
    c) Nr 117 (krajowy kod jednostki to GW2000117).

2. Obszar gminy znajduje się w zasięgu jednolitej części wód powierzchniowych:
    a) Koprzywianka do Modlibórki (krajowy kod JCWP: RW200006219419),
    b) Przepaść (krajowy kod JCWP: RW200006234949),
    c) Kozinka (krajowy kod JCWP: RW200006219449),
    d) Opatówka (krajowy kod JCWP: RW200006231499).

Informacje nt. Jednolitych Części Wód poniżej (za: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie [https://wody.isok.gov.pl/]).

Nr 102 (krajowy kod jednostki to GW2000102)

Informacje podstawowe

Numer JCWPd	102
Kod JCWPd	GW2000102
Powierzchnia JCWPd [km2]	1512.10
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	Środkowej Wisły
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	RZGW w Warszawie
Zarząd Zlewni	Zarząd Zlewni w Radomiu
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	RDOŚ w Kielcach, RDOŚ w Warszawie
Obszar bilansowy	Wisła od Dunajca do Wisłoki, Wisła od Wisłoki do Sanu (K), Wisła od Sanu do Sanny (K), Wisła (L) od ujścia Sanny do ujścia Kamiennej włącznie, Wisła (L) od ujścia Kamiennej do ujścia Radomki wyłacznie, Radomka, Pilica
Rejony wodnogospodarcze	Lewobrzeżna zlewnia Szabasówki , Zlewnia górnej Kamiennej po Wąchock (Skarżysko Kamienna), Czarna Woda po Wieloborowice, Zlewnia Kamiennej od Wąchocka po Kunów bez Czarnej Wody (Starachowice), Zlewnia Kamiennej do Kunowa po Borownię (Ostrowiec Świętokrzyski), Zlewnia Kamiennej od Borowni po Czekarzewice (Cementownia Ożarów), Zlewnia Iłżanki po Iłżę i zlewnia Modrzejowianki, Czarna Maleniecka, Górna Czarna Nida od źródeł do Daleszyc, Zlewnia lewobrzeżna Wisły od Opatówki do Sanny - fragment zlewni Czyżówki, Koprzywianka, Zlewnia Opatówki, Czarna od źródeł do zbiornika Chańcza, Rejon Eksploatacji Zagnańsk-Strawczyn
Województwo (TERYT)	mazowieckie (14), świętokrzyskie (26)
Powiat (TERYT)	powiat kielecki (2604), powiat konecki (2605), powiat opatowski (2606), powiat ostrowiecki (2607), powiat skarżyski (2610), powiat starachowicki (2611), powiat szydłowiecki (1430)
Gmina (TERYT)	Baćkowice (2606012), Bieliny (2604012), Bliżyn (2610022), Bodzechów (2607032), Bodzentyn (2604023), Brody (2611022), Chlewiska (1430012), Kunów (2607053), Mirzec (2611032), Nowa Słupia (2604133), Opatów (2606043), Ostrowiec Świętokrzyski (2607011), Ożarów (2606053), Pawłów (2611042), Sadowie (2606062), Skarżysko Kościelne (2610042), Skarżysko-Kamienna (2610011), Starachowice (2611011), Stąporków (2605083), Suchedniów (2610053), Szydłowiec (1430053), Waśniów (2607062), Wojciechowice (2606082), Wąchock (2611053), Zagnańsk (2604192), Ćmielów (2607043), Łagów (2604073), Łączna (2610032)
Powiązanie JCWPd z JCWP	RW20000323479;RW20000323435;RW200006234329;RW2000062343789;RW200006234729;RW2000062348529;RW200006234859;RW20000623489;RW200006234912;RW200006234929;RW200006234949;RW20001123499;RW200023234859

Ocena stanu JCWPd

Czy JCWPd jest monitorowana?	Tak

Ocena stanu (2019) wg Rozporządzenia MGMiŻŚ z dnia 11.10.2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148)

Stan chemiczny	dobry
Stan ilościowy	dobry
Stan JCWPd	dobry

Cele środowiskowe dla JCWPd

Cele środowiskowe

Stan chemiczny	dobry stan chemiczny
Stan ilościowy	dobry stan ilościowy

Nr 116 (krajowy kod jednostki to GW2000116)

Informacje podstawowe

Numer JCWPd	116
Kod JCWPd	GW2000116
Powierzchnia JCWPd [km2]	970.10
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	Górnej-Zachodniej Wisły
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	RZGW w Krakowie
Zarząd Zlewni	Zarząd Zlewni w Sandomierzu
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	RDOŚ w Kielcach, RDOŚ w Rzeszowie
Obszar bilansowy	Wisła od Dunajca do Wisłoki, Wisła od Wisłoki do Sanu (K), Wisła od Wisłoki do Sanu (R), Wisła od Sanu do Sanny (K), Wisła (L) od ujścia Sanny do ujścia Kamiennej włącznie
Rejony wodnogospodarcze	Czarna Woda po Wieloborowice, Zlewnia Kamiennej do Kunowa po Borownię (Ostrowiec Świętokrzyski), Lewostronne bezpośrednie zlewnie Wisły od Dunajca do Czarnej, Trześniówka, Babulówka i kanał Kliszowski, Koprzywianka, Bezp. Dopływy Wisły, Zlewnia Opatówki, Zlewnia lewobrzeżna Wisły od Baranowa po Skotniki, Zlewnia lewobrzeżna Wisły od Wisłoki po Baranów, Czarna od zbiornika Chańcza do ujścia do Wschodniej, Czarna od źródeł do zbiornika Chańcza
Województwo (TERYT)	podkarpackie (18), świętokrzyskie (26)
Powiat (TERYT)	powiat Tarnobrzeg (1864), powiat kielecki (2604), powiat mielecki (1811), powiat opatowski (2606), powiat ostrowiecki (2607), powiat sandomierski (2609), powiat staszowski (2612), powiat tarnobrzeski (1820)
Gmina (TERYT)	Baranów Sandomierski (1820013), Baćkowice (2606012), Bogoria (2612012), Gawłuszowice (1811042), Iwaniska (2606023), Klimontów (2609033), Koprzywnica (2609043), Lipnik (2606032), Obrazów (2609062), Opatów (2606043), Osiek (2612043), Padew Narodowa (1811062), Połaniec (2612053), Raków (2604162), Rytwiany (2612062), Sadowie (2606062), Samborzec (2609072), Sandomierz (2609011), Staszów (2612073), Tarnobrzeg (1864011), Waśniów (2607062), Łoniów (2609052)
Powiązanie JCWPd z JCWP	RW2000102191169;RW20000621914;RW2000062194929;RW200006219129;RW200006219169;RW200006219419;RW2000062194369;RW200006219449;RW200006219469;RW200006219489;RW2000062194349;RW2000092194969;RW200011219499;RW2000122319

Ocena stanu JCWPd

Czy JCWPd jest monitorowana?	Tak

Ocena stanu (2019) wg Rozporządzenia MGMiŻŚ z dnia 11.10.2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148)

Stan chemiczny	dobry
Stan ilościowy	dobry
Stan JCWPd	dobry

Cele środowiskowe dla JCWPd

Cele środowiskowe

Stan chemiczny	dobry stan chemiczny
Stan ilościowy	dobry stan ilościowy

Nr 117 (krajowy kod jednostki to GW2000117)

Informacje podstawowe

Numer JCWPd	117
Kod JCWPd	GW2000117
Powierzchnia JCWPd [km2]	518.15
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	Górnej-Zachodniej Wisły
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	RZGW w Krakowie
Zarząd Zlewni	Zarząd Zlewni w Sandomierzu
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	RDOŚ w Kielcach, RDOŚ w Lublinie, RDOŚ w Rzeszowie
Obszar bilansowy	Wisła od Wisłoki do Sanu (K), Wisła od Wisłoki do Sanu (R), Wisła od Sanu do Sanny (K), Wisła od Sanu do Sanny (R), Wisła (P) od ujścia Sanny do ujścia Wieprza, Wisła (L) od ujścia Sanny do ujścia Kamiennej włącznie
Rejony wodnogospodarcze	Zlewnia Kamiennej do Kunowa po Borownię (Ostrowiec Świętokrzyski), Zlewnia Kamiennej od Borowni po Czekarzewice (Cementownia Ożarów), Zlewnia lewostronna Wisły poniżej Sanny ze zlewnią Kamiennej poniżej Czekarzewic, Zlewnia dolnej Wyżnicy z przyległą zl.Wisły, Zlewnia dolnej Sanny i Karasiówki, Zlewnia lewobrzeżna Wisły od Opatówki do Sanny, Zlewnia dolnego Lęgu, Bezpośrednie dopływy Wisły, Zlewnia lewobrzeżna Wisły od Opatówki do Sanny - fragment zlewni Czyżówki, Trześniówka, Koprzywianka, Bezp. Dopływy Wisły, Zlewnia Opatówki
Województwo (TERYT)	lubelskie (06), podkarpackie (18), świętokrzyskie (26)
Powiat (TERYT)	powiat kraśnicki (0607), powiat opatowski (2606), powiat sandomierski (2609), powiat stalowowolski (1818), powiat tarnobrzeski (1820)
Gmina (TERYT)	Annopol (0607023), Baćkowice (2606012), Dwikozy (2609022), Gorzyce (1820022), Lipnik (2606032), Obrazów (2609062), Opatów (2606043), Ożarów (2606053), Radomyśl nad Sanem (1818042), Sadowie (2606062), Samborzec (2609072), Sandomierz (2609011), Wilczyce (2609082), Wojciechowice (2606082), Zawichost (2609093)
Powiązanie JCWPd z JCWP	RW200006231499;RW200006231542;RW20000623169;RW200009219949;RW2000122319

Ocena stanu JCWPd

Czy JCWPd jest monitorowana?	Tak

Ocena stanu (2019) wg Rozporządzenia MGMiŻŚ z dnia 11.10.2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148)

Stan chemiczny	dobry
Stan ilościowy	dobry
Stan JCWPd	dobry

Cele środowiskowe dla JCWPd

Cele środowiskowe

Stan chemiczny	dobry stan chemiczny
Stan ilościowy	dobry stan ilościowy

Koprzywianka do Modlibórki (krajowy kod JCWP: RW200006219419)

Informacje podstawowe

Kategoria JCWP	JCWP RW - jednolita część wód powierzchniowych rzecznych
Nazwa JCWP	Koprzywianka do Modlibórki
Kod JCWP	RW200006219419
Typ JCWP	RW_wap - Potok lub mała rzeka wyżynna na podłożu węglanowym
Rzeczywista długość JCWP [km]	40.14
Powierzchnia zlewni JCWP [km2]	106.16
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	region wodny Górnej-Zachodniej Wisły
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie
Zarząd Zlewni	Zarząd Zlewni w Sandomierzu
Nadzór wodny	Nadzór wodny w Sandomierzu
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	RDOŚ w Kielcach
Województwo (TERYT)	świętokrzyskie (26)
Powiat (TERYT)	opatowski (2606); ostrowiecki (2607)
Gmina (TERYT)	Baćkowice (2606012); Iwaniska (2606023); Opatów (2606043); Sadowie (2606062); Waśniów (2607062)
Czy JCWP uległa zmianie (powstała w wyniku podzielenia lub scalenia JCWP w poprzednim cyklu planistycznym (2016-2021))?	bez zmian
Kod i nazwa JCWP w poprzednim cyklu planistycznym (2016-2021)	RW2000621942 (Koprzywianka do Modlibórki)

Status JCWP

Status JCWP	NAT - naturalna część wód

Ocena stanu JCWP

Czy JCWP była monitorowana (posiadała ustalony ppk w okresie 2016-2021)?	TAK - zlewnia była monitorowana
Kod punktu pomiarowo-kontrolnego (2016-2021)	PL01S1001_0136
Współrzędne geograficzne punktu pomiarowo-kontrolnego [2016-2021] (długość; szerokość)	21.283591; 50.732937
Czy JCWP jest monitorowana (posiada ustalony ppk na okres 2022-2027)?	TAK - zlewnia jest monitorowana
Kod punktu pomiarowo-kontrolnego (2022-2027)	PL01S1001_0136
Współrzędne geograficzne punktu pomiaroto-kontrolnego [2022-2027] (długość; szerokość)	21.283591; 50.732937
Podstawa prawna dokonanej klasyfikacji stanu wód	rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475)

Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.)

Stan/potencjał ekologiczny	słaby stan ekologiczny
Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny	przewodność; fitobentos, makrobezkręgowce, ichtiofauna
Stan chemiczny	stan chemiczny poniżej dobrego
Wskaźniki determinujące stan chemiczny	benzo(a)piren, fluoranten; nie dotyczy
Stan (ogólny)	zły stan wód

Cel środowiskowy	
Stan/potencjał ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych
Stan chemiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w),fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: IO, MMI, EFI+PL/ IBI_PL; . Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)") a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).

odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; benzo(a)piren(w),fluoranten(w). Jest to spowodowane czynnikami wskazanymi w zestawie kolumn pn. „Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód", które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze (określone w kolumnie pn. „Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych") i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb (zob. kolumna pn. „Uzasadnienie braku alternatywnych opcji"). Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).

Przepaść (krajowy kod JCWP: RW200006234949)

Informacje podstawowe

Kategoria JCWP	JCWP RW - jednolita część wód powierzchniowych rzecznych
Nazwa JCWP	Przepaść
Kod JCWP	RW200006234949
Typ JCWP	RW_wap - Potok lub mała rzeka wyżynna na podłożu węglanowym
Rzeczywista długość JCWP [km]	58.22
Powierzchnia zlewni JCWP [km2]	150.04
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	region wodny Środkowej Wisły
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie
Zarząd Zlewni	Zarząd Zlewni w Radomiu
Nadzór wodny	Nadzór wodny w Ostrowcu Świętokrzyskim
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	RDOŚ w Kielcach
Województwo (TERYT)	świętokrzyskie (26)
Powiat (TERYT)	opatowski (2606); ostrowiecki (2607)
Gmina (TERYT)	Bodzechów (2607032); Opatów (2606043); Ożarów (2606053); Sadowie (2606062); Wojciechowice (2606082); Ćmielów (2607043)
Czy JCWP uległa zmianie (powstała w wyniku podzielenia lub scalenia JCWP w poprzednim cyklu planistycznym (2016-2021))?	bez zmian
Kod i nazwa JCWP w poprzednim cyklu planistycznym (2016-2021)	RW20006234949 (Przepaść)

Status JCWP

Status JCWP	NAT - naturalna część wód

Ocena stanu JCWP

Czy JCWP była monitorowana (posiadała ustalony ppk w okresie 2016-2021)?	TAK - zlewnia była monitorowana
Kod punktu pomiarowo-kontrolnego (2016-2021)	PL01S1001_3491
Współrzędne geograficzne punktu pomiarowo-kontrolnego [2016-2021] (długość; szerokość)	21.53679; 50.888369
Czy JCWP jest monitorowana (posiada ustalony ppk na okres 2022-2027)?	TAK - zlewnia jest monitorowana
Kod punktu pomiarowo-kontrolnego (2022-2027)	PL01S1001_3491
Współrzędne geograficzne punktu pomiaroto-kontrolnego [2022-2027] (długość; szerokość)	21.53679; 50.888369
Podstawa prawna dokonanej klasyfikacji stanu wód	rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475)

Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.)

Stan/potencjał ekologiczny	słaby stan ekologiczny
Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny	przewodność; fitobentos, makrobezkręgowce
Stan chemiczny	stan chemiczny poniżej dobrego
Wskaźniki determinujące stan chemiczny	benzo(a)piren, fluoranten; nie dotyczy
Stan (ogólny)	zły stan wód

Cel środowiskowy	
Stan/potencjał ekologiczny	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D
Stan chemiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO, MMI; fluoranten(w). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)") a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).

odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: benzo(a)piren(w). Jest to spowodowane czynnikami wskazanymi w zestawie kolumn pn. „Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód", które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze (określone w kolumnie pn. „Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych") i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb (zob. kolumna pn. „Uzasadnienie braku alternatywnych opcji"). Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).

Kozinka (krajowy kod JCWP: RW200006219449)

Informacje podstawowe

Kategoria JCWP	JCWP RW - jednolita część wód powierzchniowych rzecznych
Nazwa JCWP	Kozinka
Kod JCWP	RW200006219449
Typ JCWP	RW_wap - Potok lub mała rzeka wyżynna na podłożu węglanowym
Rzeczywista długość JCWP [km]	24.70
Powierzchnia zlewni JCWP [km2]	56.46
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	region wodny Górnej-Zachodniej Wisły
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie
Zarząd Zlewni	Zarząd Zlewni w Sandomierzu
Nadzór wodny	Nadzór wodny w Sandomierzu
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	RDOŚ w Kielcach
Województwo (TERYT)	świętokrzyskie (26)
Powiat (TERYT)	opatowski (2606); sandomierski (2609)
Gmina (TERYT)	Iwaniska (2606023); Klimontów (2609033); Lipnik (2606032); Opatów (2606043)
Czy JCWP uległa zmianie (powstała w wyniku podzielenia lub scalenia JCWP w poprzednim cyklu planistycznym (2016-2021))?	bez zmian
Kod i nazwa JCWP w poprzednim cyklu planistycznym (2016-2021)	RW20006219449 (Kozinka)

Status JCWP

Status JCWP	NAT - naturalna część wód

Ocena stanu JCWP

Czy JCWP była monitorowana (posiadała ustalony ppk w okresie 2016-2021)?	TAK - zlewnia była monitorowana
Kod punktu pomiarowo-kontrolnego (2016-2021)	PL01S1001_0208
Współrzędne geograficzne punktu pomiarowo-kontrolnego [2016-2021] (długość; szerokość)	21.426329; 50.666901
Czy JCWP jest monitorowana (posiada ustalony ppk na okres 2022-2027)?	TAK - zlewnia jest monitorowana
Kod punktu pomiarowo-kontrolnego (2022-2027)	PL01S1001_0208
Współrzędne geograficzne punktu pomiaroto-kontrolnego [2022-2027] (długość; szerokość)	21.426329; 50.666901
Podstawa prawna dokonanej klasyfikacji stanu wód	rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475)

Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.)

Stan/potencjał ekologiczny	słaby stan ekologiczny
Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny	przewodność; fitobentos, makrobezkręgowce
Stan chemiczny	stan chemiczny poniżej dobrego
Wskaźniki determinujące stan chemiczny	benzo(a)piren; nie dotyczy
Stan (ogólny)	zły stan wód

Cel środowiskowy	
Stan/potencjał ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, IO, MMI]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych
Stan chemiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO, MMI, benzo(a)piren(w). Jest to spowodowane czynnikami wskazanymi w zestawie kolumn pn. „Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód", które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze (określone w kolumnie pn. „Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych") i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb (zob. kolumna pn. „Uzasadnienie braku alternatywnych opcji"). Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).

Opatówka (krajowy kod JCWP: RW200006231499)

Informacje podstawowe

Kategoria JCWP	JCWP RW - jednolita część wód powierzchniowych rzecznych
Nazwa JCWP	Opatówka
Kod JCWP	RW200006231499
Typ JCWP	RW_wap - Potok lub mała rzeka wyżynna na podłożu węglanowym
Rzeczywista długość JCWP [km]	101.13
Powierzchnia zlewni JCWP [km2]	258.46
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	region wodny Górnej-Zachodniej Wisły
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie
Zarząd Zlewni	Zarząd Zlewni w Sandomierzu
Nadzór wodny	Nadzór wodny w Opatowie
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	RDOŚ w Kielcach
Województwo (TERYT)	świętokrzyskie (26)
Powiat (TERYT)	opatowski (2606); sandomierski (2609)
Gmina (TERYT)	Baćkowice (2606012); Dwikozy (2609022); Lipnik (2606032); Obrazów (2609062); Opatów (2606043); Ożarów (2606053); Sadowie (2606062); Wilczyce (2609082); Wojciechowice (2606082)
Czy JCWP uległa zmianie (powstała w wyniku podzielenia lub scalenia JCWP w poprzednim cyklu planistycznym (2016-2021))?	zmieniona (scalone)
Kod i nazwa JCWP w poprzednim cyklu planistycznym (2016-2021)	RW2000623146 (Opatówka do Żychawy); RW20006231489 (Potok Lisowski); RW20009231499 (Opatówka od Żychawy do ujścia)

Status JCWP

Status JCWP	NAT - naturalna część wód

Ocena stanu JCWP

Czy JCWP była monitorowana (posiadała ustalony ppk w okresie 2016-2021)?	TAK - zlewnia była monitorowana
Kod punktu pomiarowo-kontrolnego (2016-2021)	PL01S1001_1489
Współrzędne geograficzne punktu pomiarowo-kontrolnego [2016-2021] (długość; szerokość)	21.81631; 50.74406
Czy JCWP jest monitorowana (posiada ustalony ppk na okres 2022-2027)?	TAK - zlewnia jest monitorowana
Kod punktu pomiarowo-kontrolnego (2022-2027)	PL01S1001_1489
Współrzędne geograficzne punktu pomiaroto-kontrolnego [2022-2027] (długość; szerokość)	21.81631; 50.74406
Podstawa prawna dokonanej klasyfikacji stanu wód	rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475)

Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.)

Stan/potencjał ekologiczny	słaby stan ekologiczny
Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny	BZT5, OWO, przewodność, azot ogólny, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V); fitobentos
Stan chemiczny	stan chemiczny poniżej dobrego
Wskaźniki determinujące stan chemiczny	benzo(a)piren, fluoranten; nie dotyczy
Stan (ogólny)	zły stan wód

Cel środowiskowy	
Stan/potencjał ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [OWO, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, IO]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D
Stan chemiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w),fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, fosfor ogólny, fosforany, BZT5. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)") a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).

odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: OWO, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO, benzo(a)piren(w),fluoranten(w). Jest to spowodowane czynnikami wskazanymi w zestawie kolumn pn. „Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód", które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze (określone w kolumnie pn. „Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych") i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb (zob. kolumna pn. „Uzasadnienie braku alternatywnych opcji"). Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).

Zgodnie z „Mapą korytarzy ekologicznych w Polsce” (Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011), na obszarze gminy:

1) nie znajdują się korytarze istotne dla populacji dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno-błotnych w skali krajowej i kontynentalnej;
2) nie znajdują się korytarze dla obszarów Natura 2000 z uwzględnieniem potrzeb ochrony kluczowych gatunków dużych ssaków.

Formy ochrony przyrody oraz ich otuliny:

a) graniczenie z Jeleniowskim Obszarem Chronionego Krajobrazu,
b) graniczenie z otuliną Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego,
c) Natura 2000 Specjalne Obszary Ochrony: Ostoja Żyznów, PLH260036,
d) pomniki przyrody: drzewa lub zespoły drzew.

Szata roślinna i świat zwierzęcy są typowe dla terenów łąk i upraw rolnych oraz terenów w pobliżu obszarów zurbanizowanych.

W ramach gminy odnaleźć można następujące zbiorowiska roślinne:

- polne i nitrofilne – są to przede wszystkim siedliska rolnicze, zajęte przez połacie pól uprawnych, którym towarzyszą zbiorowiska chwastów polnych z klasy *Stellarietea mediae,* takich jak miotła zbożowa, ostrożeń polny, chaber bławatek, wyka ptasia, fiołek polny, chłodek drobny, czy też maki. Były one notowane przede wszystkim wzdłuż dróg, zwłaszcza gruntowych.
  Nitrofilne zbiorowiska ziołorośli i okrajków występują dość powszechnie. Można je odnaleźć głównie na przydrożach w otoczeniu terenów zurbanizowanych.
- zbiorowiska łąkowe, pastwiska – Charakterystyczne są tutaj fitocenozy łąkowo–pastwiskowe, spośród których większe powierzchnie zajmują: zbiorowiska łąkowo–

pastwiskowe z powszechnie panującą życicą trwałą i grzebienicą pospolitą oraz udziałem koniczyny białej.

- zbiorowiska dywanowe – dość licznie towarzyszą wszystkim występującym terenom przekształconym antropogenicznie. Jest to niska roślinność zasiedlająca zbitą, trudno przepuszczalną glebę miejsc wydeptywanych lub podlegających innej presji mechanicznej. Występują na poboczach szos, wzdłuż dróg i ścieżek. Te zbiorowiska budowane są przez odporne na wydeptywanie gatunki: wiechlinę roczną, życicę trwałą, babkę szerokolistną i rdest ptasi.

Ze względu na małą różnorodność istniejących siedlisk przyrodniczych, które charakteryzują się znacznym przekształceniem naturalnych struktur w wyniku działalności człowieka i dużą monokulturowością gruntów użytkowanych rolniczo, teren gminy nie przedstawia dogodnych warunków do bytowania zróżnicowanej i bogatej awifauny. Dominują tu pospolite dla obszaru całej Polski ptaki związane z krajobrazem rolniczym takie jak: skowronek (*Alauda arvensis)*, dymówka (*Hirundo ustica)*, mazurek (*Passer montanus)*, szpak (*Sturnus vulgaris)*, bażant (*Phasianus colchicus)* czy kuropatwa *(Perdix perdix).* Są to jednak gatunki przebywające w omawianym rejonie w celu zdobywania pokarmu na terenach otwartych albo żerujące w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących zabudowań jak ma to miejsce w przypadku dymówki i szpaka.
Ponadto, w terenie objętym ustaleniami planu ogólnego stwierdzono (w ciągu ostatnich lat) sporadyczne występowanie innych zwierząt, objętych ochroną ścisłą i częściową na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz.2183):

- trzmiel ziemny Bombus terrestris
- trzmiel kamiennik Bombus lapidarius
- kret Talpa europaea.

W obszarze gminy:

- brak siedlisk przyrodniczych chronionych na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. 2014 poz. 1713),

- brak grzybów chronionych na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408),
- brak roślin chronionych na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz.1409).

Teren gminy, pomimo występowania rzeki Opatówki, nie przedstawia większych wartości przyrodniczych. Jest to specyficzny typ biocenozy charakteryzujący się znacznym uproszczeniem pod względem składu gatunkowego, w porównaniu z biocenozą naturalną.

3. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH

Ocena uwarunkowań środowiska przyrodniczego, warunków sanitarno-zdrowotnych, walorów krajobrazowych obszaru opracowania pozwala na dokonanie diagnozy jego obecnego oraz potencjalnego stanu, jak również możliwości dalszego funkcjonowania. W warunkach naturalnych środowisko przyrodnicze tworzy układ wzajemnie ze sobą powiązanych i wpływających na siebie elementów abiotycznych i biotycznych. Wszelka działalność człowieka powoduje zmiany w pierwotnym stanie równowagi. Przekształceniom i degradacji na skutek antropopresji podlegają poszczególne elementy środowiska, przy czym zmiana jednego wywołuje zaburzenia równowagi w całym układzie, co oddziałuje na pozostałe elementy. Poszczególne komponenty środowiska odznaczają się zróżnicowaną wrażliwością na procesy degradujące, przez co ich stan i możliwości funkcjonowania są również odmienne. Jako problem można wskazać emisję do atmosfery szeregu zanieczyszczeń gazowych, powstających podczas spalania paliw płynnych w silnikach pojazdów, w tym m.in. węglowodorów aromatycznych, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla oraz substancji

pyłowych, powstających w wyniku ścierania nawierzchni jezdni i opon pojazdów. Źródło emisji komunikacyjnej znajduje się nisko nad ziemią, co sprawia, że zanieczyszczenia emitowane z silników pojazdów kumulują się w najbliższym otoczeniu dróg, a ich wpływ na jakość powietrza maleje wraz z odległością. Brak jest dokładnych danych dotyczących wielkości emisji substancji szkodliwych do atmosfery pochodzących z transportu. Nie mniej jednak sektor ten, ma coraz większy wpływ na jakość i stan powietrza. Szkodliwe substancje pochodzące ze spalania paliw stanowią źródło zanieczyszczenia zarówno powietrza, jak i gleb, a w konsekwencji również wód powierzchniowych i podziemnych na skutek wymywania zanieczyszczeń z powierzchni gruntu.

Z punktu widzenia projektowanego dokumentu istotne są cele środowiskowe określone w Planie Gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

Ze względu na powszechnie obowiązujące przepisy odrębne w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, uznaje się, że planowane zagospodarowanie nie przyczyni się znacznie do wzmocnienia istniejących problemów ochrony środowiska.

Ustalenia planu ogólnego gminy respektują wymogi określone w przepisach szczególnych z zakresu ochrony środowiska.

4. ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Podstawy prawne do przeprowadzenia postępowania w sprawie tzw. strategicznych ocen oddziaływania na środowisko zostały precyzyjnie określone w prawodawstwie Unii Europejskiej, jak i w prawie polskim. Uwarunkowania prawne projektowanego dokumentu dotyczące celów i zasad ochrony środowiska wynikają z zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska, ustaw pokrewnych, rozporządzeń oraz dyrektyw. Obecnie polskie przepisy prawne pozostają w zasadniczej zgodności z postanowieniami unijnej Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na

środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001), tzw. Dyrektywa SEA. Polskie prawo uwzględnia również przepisy dyrektyw dotyczących sieci obszarów NATURA 2000, tj. dyrektywy Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. Urz. WE L 103 z 25.04.1979 z późn. zm.) tzw. Dyrektywa Ptasia oraz dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, z późn. zm.) tzw. Dyrektywa Siedliskowa.

Ustawa Prawo ochrony środowiska oraz ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 roku w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.198 z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne) oraz dyrektywy Rady 97/11/WE z dnia 3 marca 1997 roku zmieniająca dyrektywę 85/337/EWG w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne;
- dyrektywy wodnej (Dz. U. UE L z 2000r. Nr 327, poz.1.) Dyrektywa 2000/60/We Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej,
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 roku w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 roku przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne);

- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001, Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne);
- dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim. Dyrektywa weszła w życie 26 listopada 2007r., a jej głównym celem jest ustanowienie ram dla oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim, w celu ograniczenia negatywnych konsekwencji dla zdrowia ludzkiego, środowiska , dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej, związanych z powodziami na terytorium Wspólnoty;
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 roku dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008).

Ponadto polskie prawodawstwo uwzględnia ustalenia:

- dyrektywy 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 roku w sprawie odpowiedzialności za zapobieganie i naprawę szkód w środowisku (Dz. U. WE L 143/56 z 30.04.2004);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 roku dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008);
- dyrektywy Rady 75/442/EWG z dnia 15 lipca 1975 roku w sprawie odpadów (Dz. Urz. WE L 194 z 25.07.1975, L 78 z 26.03.1991 i L 377 z 23.12.1991);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE z dnia 25 czerwca 2002 roku odnoszącej się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku (Dz. Urz. WE L 189 z 18.07.2002).

Wymieniono powyżej tylko niektóre z Dyrektyw obowiązujących w polskim prawodawstwie, najistotniejszych z punktu widzenia sporządzanego dokumentu.

Ponadto, Polska od szeregu lat aktywnie uczestniczy na forum międzynarodowym w pracach organizacji, instytucji i konwencji, które mają na celu rozwiązanie globalnych i regionalnych problemów ochrony środowiska oraz trwałego i zrównoważonego rozwoju. Jedną z form tej działalności jest przyjmowanie i realizacja zobowiązań określonych w międzynarodowych porozumieniach i konwencjach. Polska

jest obecnie stroną następujących konwencji i protokołów z dziedziny ochrony środowiska (istotnych z punktu widzenia niniejszej prognozy):

Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych (Konwencja Berneńska z 19 .09. 1979 r.);

- Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska z 23.06.1979 roku);
- Konwencja o różnorodności biologicznej z Nairobi z 22. 05. 1992 r.; − Konwencja w sprawie transgranicznego zanieczyszczania powietrza na dalekie odległości (Konwencja Genewska z 13 .11.1979 r.);
- Konwencja w sprawie ochrony warstwy ozonowej (Konwencja Wiedeńska z 22.03.1985 r.;
- Konwencja o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych z 22 .03.1989 r. (Konwencja Bazylejska);
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UN FCCC) z 5 06. 1992 r.;
- Konwencja o ochronie i użytkowaniu cieków transgranicznych i jezior międzynarodowych z dnia 17 03. 1992 r.;
- Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym (Konwencja z Espoo z 25 02. 1991 r.);
- Konwencja EKG ONZ w sprawie społecznego dostępu do informacji, podejmowania decyzji i sądownictwa w ochronie środowiska (Konwencja z Aarhus z czerwca 1998 r.).

Poszczególne dyrektywy, międzynarodowe akty prawne zostały wdrożone do polskiego prawodawstwa i tym samym znalazły swoje odzwierciedlenie w projektowanym dokumencie. Projekt analizowanego dokumentu uwzględnia wytyczne i cele ochrony środowiska przyjęte w wyżej wymienionych dyrektywach i konwencjach, poprzez zamieszczenie zapisów dotyczących różnych aspektów środowiska, zwłaszcza w zakresie jego ochrony. Uzyskano w ten sposób wysoką zgodność z dokumentami planistycznymi różnego szczebla, co pozwala wnioskować, że związane z nimi cele będą osiągane również przez ustalenia funkcjonalne wynikające z projektu planu ogólnego gminy. Zostało utrzymane założenie strategiczne dokumentów wszystkich

poziomów, że celem generalnym rozwoju jest rozwój zrównoważony, przez który należy rozumieć zrównoważony udział wszystkich istotnych czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych.

Na szczeblu krajowym, cele ochrony środowiska ustanawiają strategiczne dokumenty rządowe: Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r. - przyjęto uchwałą nr 58 Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2014 r. w sprawie przyjęcia Strategii „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r. (M.P. z 2014 r. poz. 469) oraz „Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej" przyjęta uchwałą nr 67 Rady Ministrów z dnia 6 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 794) wprowadzająca zmiany do Bezpieczeństwa Energetycznego i Środowiska. Dokumenty te respektują zapisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r., mówiące o konieczności zapewnienia przez Rzeczypospolitą Polską ochrony środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju oraz koniecznością zapewnienia przez władze publiczne bezpieczeństwa ekologicznego współczesnemu i przyszłym pokoleniom. Część celów polityki ekologicznej państwa została uwzględniona przy sporządzaniu projektu planu ogólnego gminy, a do najważniejszych wśród nich, w kontekście zakresu ustaleń planistycznych, wymienić należy:

- utrzymanie norm odniesień do jakości wód podziemnych określonych w przepisach odrębnych.
- utrzymanie norm odniesień jakości powietrza określonych w przepisach odrębnych.

5. PRZEDSTAWIENIE USTALEŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU OGÓLNEGO GMINY, W TYM ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH

a. Informacje o głównych celach, zawartości planu ogólnego gminy oraz powiązaniach z innymi dokumentami

Podstawą formalną do opracowania przedmiotowego planu ogólnego gminy jest Uchwała Nr VI/39/2024 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 18 września 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania planu ogólnego miasta i gminy Opatów.

Głównym celem planu ogólnego gminy jest określenie polityki funkcjonalno-przestrzennej oraz zapobieganie chaotycznemu rozprzestrzenianiu się zabudowy.

Zakres i tryb opracowania określają przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, 1907, 1940) oraz rozporządzeń:

1. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz. U. z 2024 r. poz. 729),
2. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758, z 2024 r. poz. 1775).

Sporządzającym projekt planu ogólnego jest Burmistrz Miasta i Gminy Opatów, natomiast zatwierdzanie następuje w formie uchwały Rady Miejskiej w Opatowie.

Przyjęte w opracowaniu kierunki rozwoju określają potencjalne możliwości wykorzystania przestrzeni oraz zakres niezbędnych zmian w zagospodarowaniu.

Ustalenia planu ogólnego gminy są powiązane z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego.

b. Projektowane zagospodarowanie terenów

Wyznaczono strefy planistyczne o następujących nazwach:

1. strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną
2. strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną
3. strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową
4. strefa usługowa
5. strefa gospodarcza
6. strefa produkcji rolniczej
7. strefa infrastrukturalna
8. strefa zieleni i rekreacji
9. strefa cmentarzy
10. strefa górnictwa
11. strefa otwarta
12. strefa komunikacyjna.

Prócz tego, wyznaczono obszary uzupełnienia zabudowy oraz obszar zabudowy śródmiejskiej.

c. Zgodność z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska i ochrony przyrody

Wymogi określone w przepisach ochrony środowiska i ochrony przyrody określają wytyczne odnośnie zapewnienia warunków utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalnej gospodarki zasobami środowiska. Z tego powodu zapisy projektu planu ogólnego gminy dążą do eliminowania, ograniczenia zagrożeń i podejmowania działań, które będą temu zapobiegać oraz będą zgodne z w/w przepisami.

Projekt planu ogólnego gminy uwzględnia istniejące formy ochrony.

Projekt planu ogólnego gminy nie wprowadza inwestycji sprzecznych z celami ochrony środowiska, respektuje wymogi określone w przepisach ogólnych z zakresu ochrony środowiska oraz jest zgodny z opracowaniem ekofizjograficznym dla obszaru gminy.

d. Ochrona różnorodności biologicznej

Ochrona różnorodności biologicznej to systemowe działania podejmowane na rzecz trwałego zachowania wszystkich elementów różnorodności biologicznej w miejscach ich naturalnego występowania - ochrona in situ oraz zagrożonych gatunków, podgatunków i odmian poza miejscami ich naturalnego występowania bądź powstania - ochrona ex situ.

Ochrona in situ, to ochrona gatunku chronionego, realizowana w jego naturalnym środowisku życia przez zachowanie niezmienionych warunków środowiskowych oraz zaniechanie pozyskiwania osobników tego gatunku lub dostosowanie rozmiarów i metod pozyskiwania do możliwości ich reprodukcji. Ochronie in situ służą przede wszystkim rezerwaty i parki narodowe.

Ochrona ex situ, to ochrona gatunku chronionego realizowana przez przeniesienie go do ekosystemu zastępczego, gdzie może on dalej żyć samodzielnie w warunkach naturalnych, lub do środowiska sztucznie stworzonego, w którym musi być otoczony stałą opieką człowieka. Przenoszone mogą być całe osobniki roślin albo ich nasiona, bulwy i kłącza, całe osobniki zwierząt lub ich materiał rozrodczy. Ochronę ex situ mogą podejmować jedynie instytucje naukowe, urzędy konserwatorskie i parki narodowe. W ten typ ochrony zaangażowane są głównie ogrody botaniczne i zoologiczne, gdzie prowadzone są badania zagrożonych gatunków, ich rozmnażanie i wymiana.

Uznaje się, że teren gminy nie przedstawia większych wartości przyrodniczych. Jest to specyficzny typ biocenozy charakteryzujący się znacznym uproszczeniem pod względem składu gatunkowego, w porównaniu z biocenozą naturalną. Sporadycznie występują gatunki zwierząt objęte ochroną gatunkową na podstawie przepisów o ochronie przyrody.

Co istotne, zachowane są istniejące, lokalne korytarze ekologiczne doliny rzeki Opatówka i ich drożność, co stanowi jeden z ważniejszych instrumentów pozwalających łagodzić presje na gatunki, poprzez utrzymanie kanałów ich migracji oraz dyspersji na nawo zasiedlanych terenach.

W związku z powyższym, w projekcie planu ogólnego gminy nie wprowadza się specjalnych rozwiązań mających na celu ochronę różnorodności biologicznej - ustala się minimalną powierzchnię terenów biologicznie czynnych.

e. Projektowane zagospodarowanie wynikające z potrzeb ochrony zabytków środowiska kulturowego

Projekt planu ogólnego gminy podejmuje temat ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Uwzględniono zabytki objęte formami ochrony, o których mowa w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840 oraz z 2023 r. poz. 951, 1688 i 1904), lub ujęte w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków oraz dobra kultury współczesnej.

W szczególności określono wysokość zabudowy.

f. Adaptacja do zmian klimatu

Wpływ zmieniających się warunków klimatycznych i środowiskowych na ustalenia projektowanego dokumentu oraz odporność ustaleń projektowanego dokumentu na zmiany klimatu ze szczególnym uwzględnieniem klęsk żywiołowych.

Zmiany klimatu niosą za sobą szereg zagrożeń. Są to między innymi:

- fale upałów (w tym oddziaływanie na ludzkie zdrowie, szkody dla zbiorów, pożary lasów itp.),

- susze (w tym mniejsza dostępność i gorsza jakość wody i zwiększone zapotrzebowanie na wodę),
- powodzie,
- ekstremalne opady,
- burze i silne wiatry (w tym zniszczenia infrastruktury, budynków, plonów i lasów),
- ulewne deszcze,
- fale chłodu,
- szkody wywołane zamarzaniem i odmarzaniem.

Skala rozwoju zabudowy, jej charakter i inne ograniczone zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym nie będą na tyle istotne, by mogły spowodować znaczące modyfikacje cech topoklimatu, w tym pojawienie się na istotną skalę niepożądanych cech, takich jak zmniejszenie bezpośredniego promieniowania słonecznego lub osłabienia wymiany turbulencyjnej powietrza.

Drugim skutkiem powstania nowej zabudowy będzie zwiększenie ruchu samochodowego, skutkujące dodatkową emisją pyłowo-gazową do atmosfery.

Zmieniające się warunki klimatyczne i środowiskowe nie mają jednak wpływu na ustalenia projektowanego dokumentu.

Ustalenia projektowanego dokumentu są dość odporne na zmiany klimatu (ze szczególnym uwzględnieniem klęsk żywiołowych). Głównym zagrożeniem może być gwałtowny spływ wód opadowych z powierzchni dachów a co za tym idzie brak możliwości zatrzymania wód opadowych w powierzchniach biologicznie czynnych oraz przeciążenie kanalizacji deszczowej. Określone planie ogólnym gminy wskaźniki zagospodarowania powinny być wystarczającą ochroną przed wyżej opisanym zagrożeniem.

Ze względu na ochronę korytarzy ekologicznych, nie przewiduje się wpływu projektowanego dokumentu na różnorodność biologiczną.

Wpływ projektowanego dokumentu na inne elementy środowiska opisano w dalszej części niniejszej prognozy.

6. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA

a. Źródła przewidywanego oddziaływania na środowisko

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839), wyróżnia się następujące rodzaje przedsięwzięć, które mogą oddziaływać na środowisko:

- mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
- mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,

Na obszarze objętym projektem planu ogólnego gminy do nowych inwestycji oddziałujących na środowisko zaliczają się tereny zabudowy, w szczególności tereny produkcyjno-usługowe, składy, magazyny.

b. Przewidywane oddziaływanie

Dla potrzeb niniejszej prognozy przeanalizowano możliwe oddziaływania realizacji ustaleń przedmiotowego projektu planu ogólnego gminy na środowisko, które przedstawia się następująco:

Przewidywane oddziaływanie terenów zabudowy												
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe	pozytywne	negatywne	neutralne
w trakcie budowy												
różnorodność biologiczna												
ludzie									+			
zwierzęta	+				+						+	
rośliny	+				+						+	
woda	+				+						+	
powietrze					+						+	
powierzchnia ziemi	+				+						+	

krajobraz	+				+						+	
klimat												
klimat akustyczny	+				+						+	
zasoby naturalne												
zabytki												
dobra materialne												
na etapie funkcjonowania												
różnorodność biologiczna												
ludzie				+								+
zwierzęta				+								+
rośliny				+								+
woda												+
powietrze				+				+				+
powierzchnia ziemi												
krajobraz												
klimat												
klimat akustyczny				+								+
zasoby naturalne												
zabytki												
dobra materialne												

Przewidywane znaczące oddziaływania w/w przedsięwzięcia na środowisko są uzależnione od fazy jego realizacji.

Podczas prowadzenia prac budowlano-montażowych, w przypadku budowy dojdzie do miejscowej likwidacji pokrywy glebowej i roślinności (skutkiem przemieszczenia warstwy próchnicznej będzie również zniszczenie poziomów glebowych, zmiana warunków wodno-powietrznych gleby). Stan aerosanitarny powietrza mogą pogorszyć spaliny pracujących na budowie maszyn i pojazdów (w tym samochody o dużym tonażu, przewożące ładunki), które będą również źródłem hałasu. W/w oddziaływania będą miały charakter lokalny, krótkoterminowy ograniczony do terenu budowy, jego zaplecza oraz dróg dojazdowych.

Tereny zabudowy mogą być źródłem emisji gazów i pyłów pochodzących z energetycznego spalania paliw, ścieków przemysłowych, odpadów oraz hałasu. Jednak, zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami odrębnymi, nie może dochodzić do przekroczenia standardów jakości środowiska w zakresie hałasu, wibracji, emisji zanieczyszczeń oraz promieniowania elektromagnetycznego. Z tego powodu należy stwierdzić, iż tereny zabudowy nie będą stanowiły źródła zagrożenia dla środowiska.

7. WPŁYW USTALEŃ PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

a. Powierzchnia ziemi, gleby

Realizacja nowej zabudowy i wynikające stąd roboty ziemne w oczywisty sposób naruszą istniejącą strukturę gruntu. W zależności od stopnia przekształcenia powierzchni ziemi transformacji ulegną również gleby, na skutek prowadzenia prac budowlanych nastąpi zmiana ułożenia przypowierzchniowych warstw gleby oraz zmiana składu chemicznego gruntów i ich właściwości technicznych, m.in. uziarnienia, zagęszczenia, stopnia plastyczności. Zmiany te jednak należy uznać za nieuniknione w przypadku tego typu inwestycji. Ustalenia planu ogólnego gminy dotyczące maksymalnej powierzchni zabudowy czy minimalnych udziałów powierzchni czynnych biologicznie pozwolą jednak przynajmniej częściowo ograniczyć zasięg potencjalnej degradacji gleb i powierzchni ziemi.

b. Wody powierzchniowe i podziemne

Z punktu widzenia projektowanego dokumentu istotne są cele środowiskowe określone w Planie Gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

Ze względu na ograniczenie chaotycznego rozprzestrzeniania się zabudowy oraz na powszechnie obowiązujące przepisy odrębne w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, uznaje się iż postanowienia planu ogólnego gminy nie przyczynią się do pogorszenia stanu jednolitych części wód.

Powiększenie obszarów zabudowanych może jedynie spowodować zmniejszenie zdolności infiltracyjnych gruntów przypowierzchniowych zwłaszcza na terenach zajętych przez fundamenty, a także drogi dojazdowe**.**

c. Powietrze

Żadne przewidziane ustaleniami planu ogólnego gminy przedsięwzięcia nie przyczynią się do pogorszenia warunków aerosanitarnych. Każdy podmiot będący

źródłem zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery jest zobligowany bowiem do przestrzegania ogólnie obowiązujących standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych. Odkształcenia parametrów jakości powietrza nie mogą być zatem znaczące.

Czasowo, w trakcie budowy wszystkich przewidzianych ustaleniami planu ogólnego gminy inwestycji, spodziewana jest jedynie zwiększona emisja substancji gazowych i pyłowych, których źródłem będą: pojazdy, silniki pracujących maszyn, sypkie materiały budowlane itp. To krótkotrwałe negatywne oddziaływanie ograniczone głównie do terenu budowy powinno jednak ustać po zakończeniu prowadzenia prac.

d. Krajobraz

Realizacja ustaleń projektowanego dokumentu wpłynie na krajobraz. Nowe tereny zabudowy są jednak uzupełnieniem już istniejącej oraz kompleksowym rozszerzeniem osadnictwa miejscowości, bez znacznego rozpraszania zabudowy. Uznaje się zatem, że lokalizacja nowej zabudowy jest elementem świadomej polityki funkcjonalno-przestrzennej.

W projekcie planu ogólnego gminy ustalono wskaźniki kształtowania zabudowy, w szczególności maksymalną wysokość.

e. Zwierzęta i rośliny

W ramach terenu objętego ustaleniami planu ogólnego gminy nie występują cenne naturalne lub sztuczne zbiorowiska roślinności, kształtujące system ekologiczny gminy. Sporadycznie występują gatunki zwierząt objęte ochroną gatunkową na podstawie przepisów o ochronie przyrody. Biorąc pod uwagę brak dogodnych warunków do żerowania/bytowania zwierząt ze względu na ubogą roślinność i niedostateczne warunki siedliskowe, nie przewiduje się by zabudowa mogła mieć stały negatywny wpływ. Miejscowo, w fazie budowy, może dochodzić do krótkoterminowych oddziaływań na faunę naziemną bytującą/żerującą w sąsiedztwie terenu inwestycji. Jego przyczyną będzie wzmożony ruch samochodów oraz praca maszyn budowlanych powodujące hałas, drgania i zanieczyszczenia powietrza.

Realizacja nowych terenów zabudowy nie powinna w istotny sposób wpłynąć na bioróżnorodność omawianego obszaru, są to bowiem obszary już częściowo

zurbanizowane, które charakteryzują się znacznym uproszczeniem występujących w jego granicach flory i fauny. Aby zminimalizować rozmiary negatywnego wpływu planowanych inwestycji na szatę roślinną i zwierzęta w projekcie planu ogólnego gminy określono maksymalną powierzchnię zabudowy oraz ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, co chociaż częściowo powinno złagodzić przekształcenia środowiska spowodowane utwardzeniem terenu poprzez budowę parkingów czy wprowadzenie zabudowy.

f. Klimat

Żadne przewidziane ustaleniami planu ogólnego gminy przedsięwzięcia nie będą powodować znaczącego oddziaływania na kształtowanie klimatu lokalnego. Pomimo planowanej lokalizacji nowej zabudowy, stanowiącej pewne bariery dla przemieszczających się mas powietrza (zwłaszcza w przypadku realizacji budynków o wysokości powyżej 10 m), to ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo gruntów rolnych oraz terenów zabudowy mieszkaniowej, w ramach których panują korzystne warunki mikroklimatyczne (brak barier w swobodnym przemieszczaniu się powietrza) realizacja ustaleń projektu planu ogólnego gminy w niewielkim zakresie będzie oddziaływać na warunki anemometryczne otoczenia. Także powiększenie powierzchni uszczelnionych, które akumulują energię cieplną, zarówno energię słoneczną, jak i energię pochodzącą z procesów spalania surowców, z uwagi na skalę projektowanych inwestycji oraz ich zasięg przestrzenny, nie będzie powodowało znaczącego oddziaływania na klimat lokalny, szczególnie na warunki termiczne i wilgotnościowe w sąsiedztwie planowanych inwestycji.

Wpływ zmieniających się warunków klimatycznych i środowiskowych na ustalenia projektowanego dokumentu oraz odporność ustaleń projektowanego dokumentu na zmiany klimatu, ze szczególnym uwzględnieniem klęsk żywiołowych, został szczegółowo opisany w rozdziale 5 w punkcie f niniejszej prognozy. Przy określaniu wpływu realizacji ustaleń projektu planu ogólnego gminy na klimat uwzględniono zalecenia zawarte w opracowaniu *„Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”*. Mając na

uwadze zalecenia zawarte w w/w opracowaniu, dotyczące wpływu zmian klimatu na wrażliwe sektory i obszary do roku 2030, w tym na gospodarkę przestrzenną i obszary zurbanizowane stwierdzono, iż ze względu na niewielkie obszary (w skali gminy) nowej zabudowy, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania ustaleń projektowanego dokumentu na klimat i/lub mikroklimat, tym samym nie jest konieczna analiza wpływu zmiany klimatu, spowodowanej realizacją planowanych przedsięwzięć, na pozostałe komponenty środowiska.

g. Zasoby naturalne

Jako zasoby naturalne można rozumieć każdy element środowiska przyrodniczego. Ponieważ jednak wpływ ustaleń projektu planu ogólnego gminy na wody, gleby, klimat, rośliny itp. elementy omówiono wcześniej, w tym miejscu pod pojęciem „zasoby naturalne” zdefiniowano oddziaływanie na złoża surowców naturalnych.

Udokumentowane złoża kopalin (za: MIDAS System Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych Polski [https://midas-app.pgi.gov.pl/ords/r/public/midas/]:

Kod	Id	Nazwa złoża	Stan zag. kopaliny głównej	Województwa	Gminy	Opis położenia	Użytkownicy aktywni	Lata wydobycia kopaliny głównej
WC	1883	Bratkowszczyzna	[P] złoże rozpoznane wstępnie	woj. świętokrzyskie	Baćkowice, Iwaniska, Opatów	Rudniki, Wojnowice, Tęcza		
KD	1000	Karwów	[M] złoże skreślone z bilansu zasobów	woj. świętokrzyskie	Opatów			
WW	2535	Sobiekurów	[P] złoże rozpoznane wstępnie	woj. świętokrzyskie	Iwaniska, Opatów	Sobiekurów, Krępa		
KD	997	Wymysłów	[E] złoże zagospodarowane	woj. świętokrzyskie	Opatów	Wymysłów	PBI Kruszywa sp. z o.o.	1992 - 2024
KD	998	Wymysłów II	[P] złoże rozpoznane wstępnie	woj. świętokrzyskie	Opatów	Kobylany		

Nie przewiduje się oddziaływania na złoża surowców naturalnych, ze względu na ograniczenie nowych terenów zabudowy.

h. Klimat akustyczny

Żadne z przedsięwzięć określonych w planie ogólnym gminy nie będzie źródłem znaczących zmian w klimacie akustycznym (poza zwiększonym krótkotrwałym hałasem, który może być związany z każdym procesem inwestycyjnym).

Na klimat akustyczny panujący w gminie wpływ ma przede wszystkim ruch komunikacyjny wzdłuż drogi krajowej nr 9. Jednak ze względu na ograniczenie rozprzestrzeniania się zabudowy, nie przewiduje się znaczącego zwiększenia ruchu drogowego.

W gminie Opatów brak jest zakładów przemysłowych i usługowych będących źródłem istotnego hałasu, determinujących przeznaczenie terenów.

Mając na uwadze wymagania obowiązujących przepisów, dotyczących zasad kształtowania warunków akustycznych w środowisku, wszelkie działania w terenie nie mogą powodować przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu w terenach chronionych akustycznie.

i. Pole elektromagnetyczne

Pole elektromagnetyczne powstaje wokół przewodów i aparatury będącej pod napięciem. Analizując oddziaływanie tego pola na środowisko mówimy o jego dwóch składowych: •polu magnetycznym i polu elektrycznym.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2020 r., poz. 258), w otoczeniu stacji elektroenergetycznych oraz napowietrznych linii elektroenergetycznych, pracujących na częstotliwości 50 Hz:

1) pomiary składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego wykonuje się:

a) nad powierzchnią ziemi lub nad innymi miejscami dostępnymi dla ludności, w szczególności dachami spełniającymi role tarasów, tarasami i balkonami – na wysokości 2 m,

b) w pobliżu obiektów budowlanych – w odległości nie mniejszej niż 1,6 m od ścian, stropów i podłóg tych obiektów,

c) zachowując odległość co najmniej 1,6 m między sondą miernika i osobą mierzącą;

2) pomiary składowej magnetycznej pola elektromagnetycznego wykonuje się w pionach pomiarowych na wysokościach od 0,3 m do 2 m nad powierzchnią ziemi lub nad innymi powierzchniami, na których mogą przebywać ludzie, w szczególności na dziedzińcach, placach, podwórkach, dostępnych dla ludności dachach budynków oraz – pod warunkiem poinformowania o planowanych pomiarach z minimum 3-dniowym wyprzedzeniem i po umożliwieniu dostępu przez dysponenta przestrzeni pomiarowej – na klatkach schodowych, w lokalach użytkowych i mieszkalnych, w tym na balkonach i tarasach.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r., poz. 2448):

1) wartość graniczna natężenia pola magnetycznego 50 Hz w środowisku dla miejsc dostępnych dla ludzi to 60 A/m.

2) dopuszczalne poziomy natężenia pola elektrycznego 50 Hz charakteryzowane są wartościami granicznymi:

- 10 kV/m - obszary dostępne dla ludzi;
- 1 kV/m - tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową.

Przyjęto, że pola o podanych wyżej poziomach nie oddziałują niekorzystnie na żaden z elementów środowiska (rośliny, zwierzęta, wodę i powietrze), w tym przede wszystkim na ludzi, nie wykazują przy tym również żadnego działania kumulacyjnego lub synergicznego. Tereny, w ramach których wartości te nie mogą być dotrzymane kwalifikuje się (w razie zaistnienia takiej potrzeby), zgodnie z ustawą *Prawo ochrony środowiska*, jako obszary ograniczonego użytkowania.

W obszarze gminy nie przewiduje się przekroczenia dopuszczonych przepisami prawa parametrów, przede wszystkim ze względu na konieczność zachowania normatywnych odległości.

j. Oddziaływanie na ludzi

Nie przewiduje się elementów przestrzeni mogących mieć bezpośredni stały negatywny wpływ na zdrowie i warunki życia ludzi. Na skutek prowadzonych prac budowlanych okresowo należy spodziewać się zwiększonej emisji hałasu, której źródłem będą pracujące maszyny, a także zwiększonej emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych pochodzących ze źródeł komunikacyjnych. W trakcie funkcjonowania, działające instalacje nie mogą powodować przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych. Z tego powodu można stwierdzić, iż realizacja projektowanych przedsięwzięć nie będzie stanowić zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi.

k. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Przez poważną awarię wg Prawa Ochrony Środowiska rozumie się: *zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem*.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. z 2016 r. poz. 138), nie przewiduje się poważnej awarii.

l. Środowisko kulturowe

Projekt planu ogólnego gminy podejmuje temat ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Uwzględniono zabytki objęte formami ochrony, o których mowa w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840

oraz z 2023 r. poz. 951, 1688 i 1904), lub ujęte w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków oraz dobra kultury współczesnej.
W szczególności określono wysokość zabudowy.

8. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Określenie zestawu uniwersalnych wytycznych służących ochronie przyrody i środowiska oraz niwelujących negatywne oddziaływania jest trudne. W zależności od zastosowanej techniki oraz opracowanej technologii, wrażliwość poszczególnych komponentów środowiska i przyrody, na niekorzystne formy oddziaływania jest różna.

Projekt planu ogólnego gminy, w celu zminimalizowania potencjalnych oddziaływań, które mogą być skutkiem realizacji jego zapisów, wprowadza rozwiązania eliminujące, ograniczające i kompensujące możliwe negatywne oddziaływania. Określa bowiem maksymalną powierzchnię zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, co chociaż częściowo powinno złagodzić przekształcenia środowiska spowodowane utwardzeniem terenu poprzez wprowadzenie zabudowy, budowę parkingów itp.

W przypadku respektowania zapisów projektu planu ogólnego gminy stan środowiska przedmiotowego obszaru nie powinien ulec znacznemu pogorszeniu, dlatego w prognozie oddziaływania na środowisko nie wyznacza się dodatkowych rozwiązań, które mogłyby zapobiegać, ograniczać i rekompensować negatywny wpływ na środowisko projektowanego zagospodarowania.

9. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU

Projektowane funkcje przyczynią się do zmian w stanie środowiska, szczególnie w zakresie degradacji pokrywy glebowej, zmniejszeniu powierzchni biologicznie czynnej, które będą rezultatem realizacji nowej zabudowy, infrastruktury technicznej. Jednak

przy zastosowaniu szeregu rozwiązań mających na celu zminimalizowanie potencjalnych oddziaływań, nie należy spodziewać się skutków, które należałoby klasyfikować w kategorii zagrożeń środowiska.

W związku z powyższym nie formułuje się rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie planu ogólnego gminy. Prognoza oddziaływania na środowisko była sporządzana równocześnie z opracowaniem projektu planu ogólnego gminy. Dzięki temu możliwe było wprowadzenie takich rozwiązań, które pozwoliły na uniknięcie potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych, doprowadzając do wyboru najkorzystniejszych, a zarazem optymalnych kierunków działań.

10. TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY, JAKIE NAPOTKANO OPRACOWUJĄC RAPORT.

W trakcie przedmiotowej analizy nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.

Żadne rozwiązania zawarte w projektowanym dokumencie nie będą powodować transgranicznego oddziaływania na środowisko.

12. POTENCJALNE ZMIANY W ŚRODOWISKU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W przypadku braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu, na przedmiotowym obszarze nie powinny wystąpić znaczące zmiany w środowisku. Będzie on użytkowany jak dotychczas, jako tereny rolnicze, tereny zabudowy, tereny komunikacji.

13. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.

Zgodnie z art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym organ sporządzający plan ogólny gminy zobowiązany jest przynajmniej raz w czasie kadencji rady przeprowadzić analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym (w tym realizacji projektowanego dokumentu). Jednak przepisy w/w ustawy nie regulują metod analizy. Instrumentem badania jakości środowiska jest monitoring, zapisany w odrębnych aktach prawnych. Za najważniejsze, z punktu widzenia ochrony środowiska należy uznać monitorowanie jakości powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych oraz hałasu.

Zgodnie z art. 55 ust. 5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko mówi, że organ opracowujący projekt dokumentu, jest zobowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie z częstotliwością i metodami, o których mowa w ust. 3 pkt 5. Monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko może polegać np. na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska (o ile analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska oparte na wynikach pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska odnoszą się do obszaru objętego opracowaniem) lub w ramach indywidualnych zamówień oraz na kontroli i ocenie zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną z zapisami przyjętego dokumentu.

Zgodnie z art. 25 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko wpływ zapisów projektu dokumentu na środowisko przyrodnicze w zakresie jakości poszczególnych elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska, obszarach występowania przekroczeń, występujących zmianach jakości

elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska.

Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, ale źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia) czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

Ponadto w zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Lasy Państwowe, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska.

14. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejszy dokument jest prognozą oddziaływania na środowisko ustaleń planu ogólnego gminy. Sporządzony dokument zawiera prezentację i ocenę ww. projektu z punktu widzenia problemów środowiska przyrodniczego. Jest dokumentem sporządzanym obowiązkowo, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, niniejsze opracowanie sporządzone jest w ramach procedury przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, która w systemie polskiego prawa jest jednym z podstawowych elementów oceny potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego zagospodarowania terenu.

Przedmiotem planu ogólnego gminy jest obszar gminy Kuryłówka.

Zgodnie z rozporządzeniem Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2023 r. poz. 300):

1. Obszar gminy znajduje się w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych:
    a) Nr 102 (krajowy kod jednostki to GW2000102),
    b) Nr 116 (krajowy kod jednostki to GW2000116),
    c) Nr 117 (krajowy kod jednostki to GW2000117).

2. Obszar gminy znajduje się w zasięgu jednolitej części wód powierzchniowych:
    a) Koprzywianka do Modlibórki (krajowy kod JCWP: RW200006219419),
    b) Przepaść (krajowy kod JCWP: RW200006234949),
    c) Kozinka (krajowy kod JCWP: RW200006219449),
    d) Opatówka (krajowy kod JCWP: RW200006231499).

Formy ochrony przyrody oraz ich otuliny w gminie Opatów:

a) graniczenie z Jeleniowskim Obszarem Chronionego Krajobrazu,
b) graniczenie z otuliną Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego,
c) Natura 2000 Specjalne Obszary Ochrony: Ostoja Żyznów, PLH260036,
d) pomniki przyrody: drzewa lub zespoły drzew.

Szata roślinna i świat zwierzęcy są typowe dla terenów łąk i upraw rolnych oraz terenów w pobliżu obszarów zurbanizowanych.

Ze względu na powszechnie obowiązujące przepisy odrębne w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, uznaje się, że planowane zagospodarowanie nie przyczyni się znacznie do wzmocnienia istniejących problemów ochrony środowiska.

Projekt planu ogólnego gminy nie wprowadza inwestycji sprzecznych z celami ochrony środowiska, respektuje wymogi określone w przepisach ogólnych z zakresu ochrony środowiska oraz jest zgodny z opracowaniem ekofizjograficznym.

Realizacja nowej zabudowy i wynikające stąd roboty ziemne w oczywisty sposób naruszą istniejącą strukturę gruntu. W zależności od stopnia przekształcenia powierzchni ziemi transformacji ulegną również gleby, na skutek prowadzenia prac budowlanych nastąpi zmiana ułożenia przypowierzchniowych warstw gleby oraz zmiana składu chemicznego gruntów i ich właściwości technicznych, m.in. uziarnienia, zagęszczenia, stopnia plastyczności. Zmiany te jednak należy uznać za nieuniknione w przypadku tego typu inwestycji.

Obowiązujące uregulowania prawne dotyczące standardów jakości środowiska, określonych w przepisach odrębnych pozwalają stwierdzić, że planowane przedsięwzięcia, zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji nie spowoduje nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w Planie Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły.

Realizacja ustaleń projektowanego dokumentu wpłynie na krajobraz. Nowe tereny zabudowy są jednak uzupełnieniem już istniejącej oraz kompleksowym rozszerzeniem osadnictwa miejscowości. Uznaje się zatem, że lokalizacja nowej zabudowy jest elementem świadomej polityki funkcjonalno-przestrzennej.

Realizacja nowych terenów zabudowy nie powinna w istotny sposób wpłynąć na bioróżnorodność omawianego obszaru, są to bowiem obszary już częściowo zurbanizowane, które charakteryzują się znacznym uproszczeniem występujących w jego granicach flory i fauny. Aby zminimalizować rozmiary negatywnego wpływu planowanych inwestycji na szatę roślinną i zwierzęta określono maksymalną powierzchnię zabudowy oraz ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej.

Żadne przewidziane ustaleniami planu ogólnego gminy przedsięwzięcia nie będą powodować znaczącego oddziaływania na kształtowanie klimatu lokalnego.

Żadne z przedsięwzięć określonych w planie ogólnym gminy nie będzie źródłem znaczących zmian w klimacie akustycznym (poza zwiększonym krótkotrwałym hałasem, który może być związany z każdym procesem inwestycyjnym).

Nie przewiduje się przekroczenia dopuszczonych przepisami prawa parametrów dotyczących natężenia pola elektrycznego i magnetycznego.

Nie przewiduje się elementów przestrzeni mogących mieć bezpośredni stały negatywny wpływ na zdrowie i warunki życia ludzi.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. z 2016 r. poz. 138), nie przewiduje się poważnej awarii.

W przypadku respektowania zapisów projektu planu ogólnego gminy stan środowiska przedmiotowego obszaru nie powinien ulec znacznemu pogorszeniu, dlatego w prognozie oddziaływania na środowisko nie wyznacza się dodatkowych rozwiązań, które mogłyby zapobiegać, ograniczać i rekompensować negatywny wpływ na środowisko projektowanego zagospodarowania.

Łask, dnia 3 października 2025 r.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1881, 1940).
Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Sławomir Płuciennik